

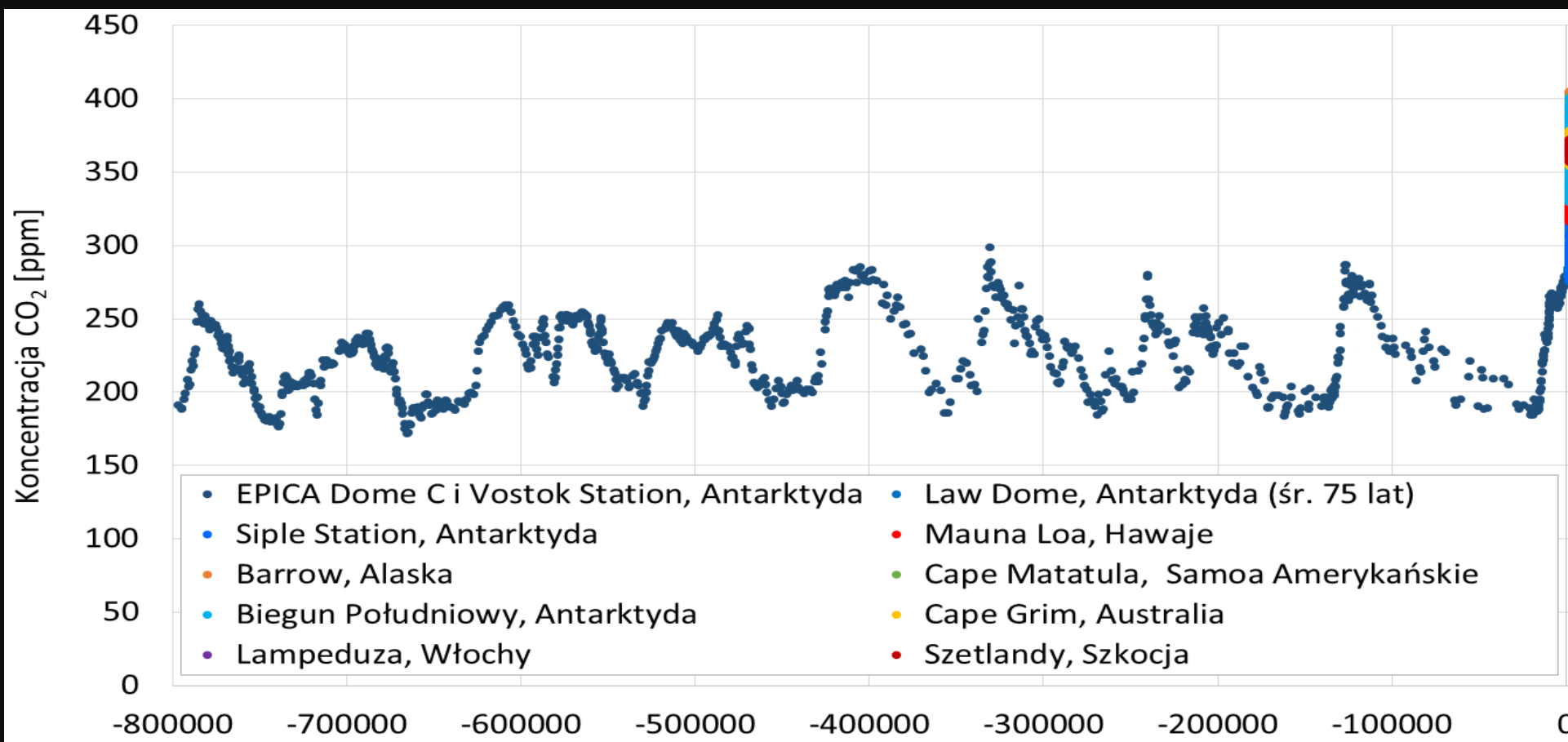
Przyczyny współczesnej zmiany klimatu

Uniwersytet
Gdański
Centrum
Zrównoważonego
Rozwoju

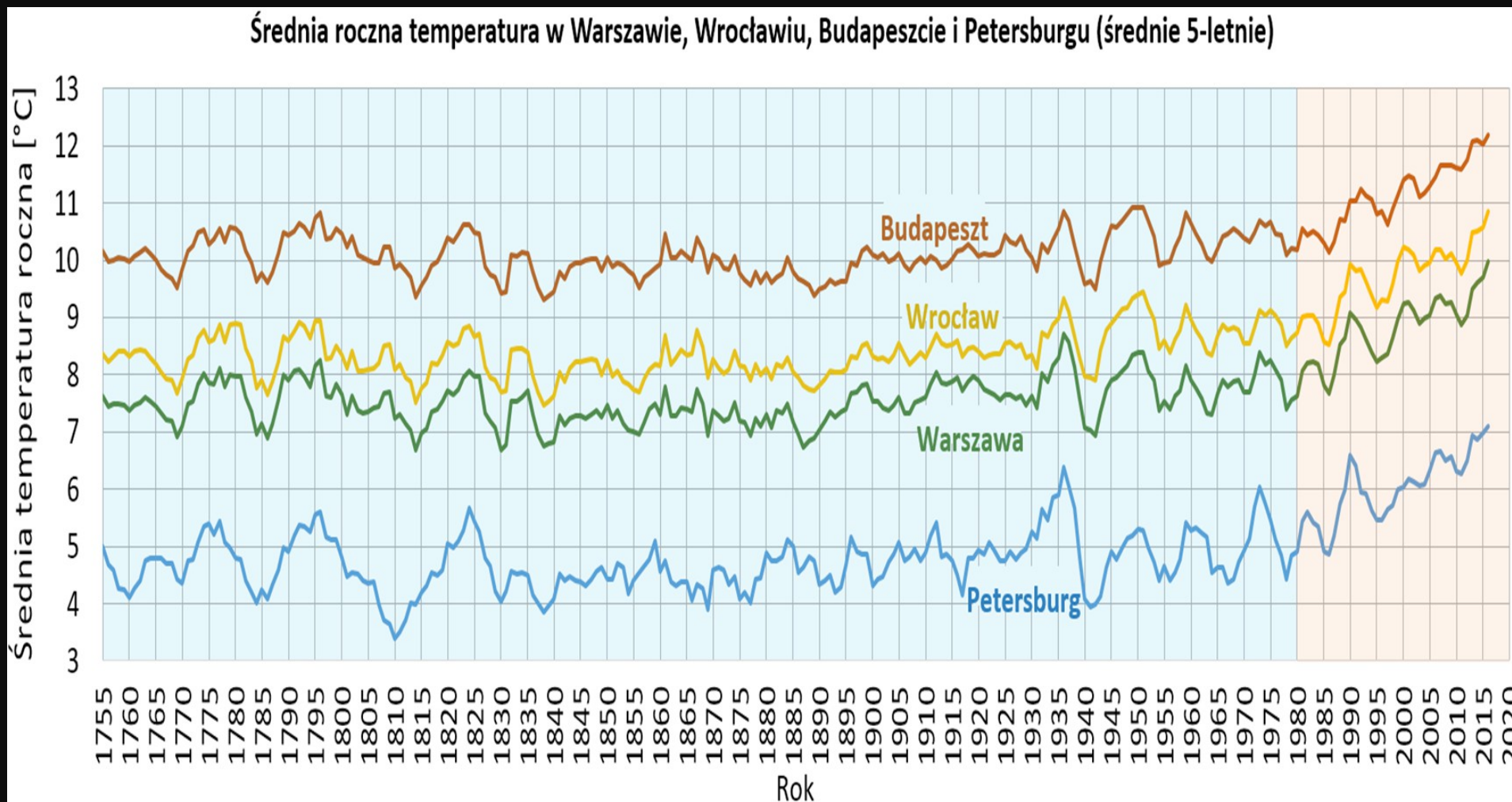

Obecnie dominującym czynnikiem wpływającym na podniesienie się temperatury są antropogeniczne emisje gazów cieplarnianych

Wykres koncentracji dwutlenku węgla w ostatnich 800 000 lat, dane z poszczególnych źródeł (pomiarów paleoklimatycznych i instrumentalnych) skompilowane przez EPA. Źródło: Nauka o klimacie

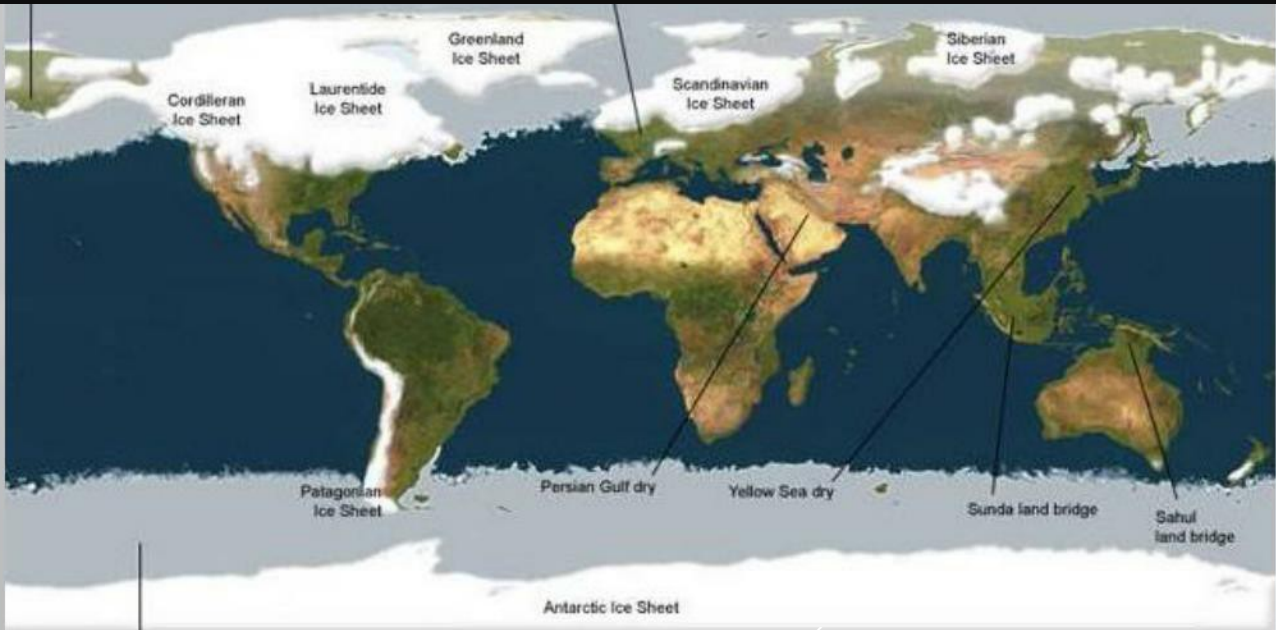
Temperatura w Polsce rośnie bardzo szybko. Obecnie w Warszawie panują takie warunki termiczne, jak w Budapeszcie na początku ubiegłego stulecia

Nasza planeta 20.000 lat temu – maksimum ostatniego zlodowacenia

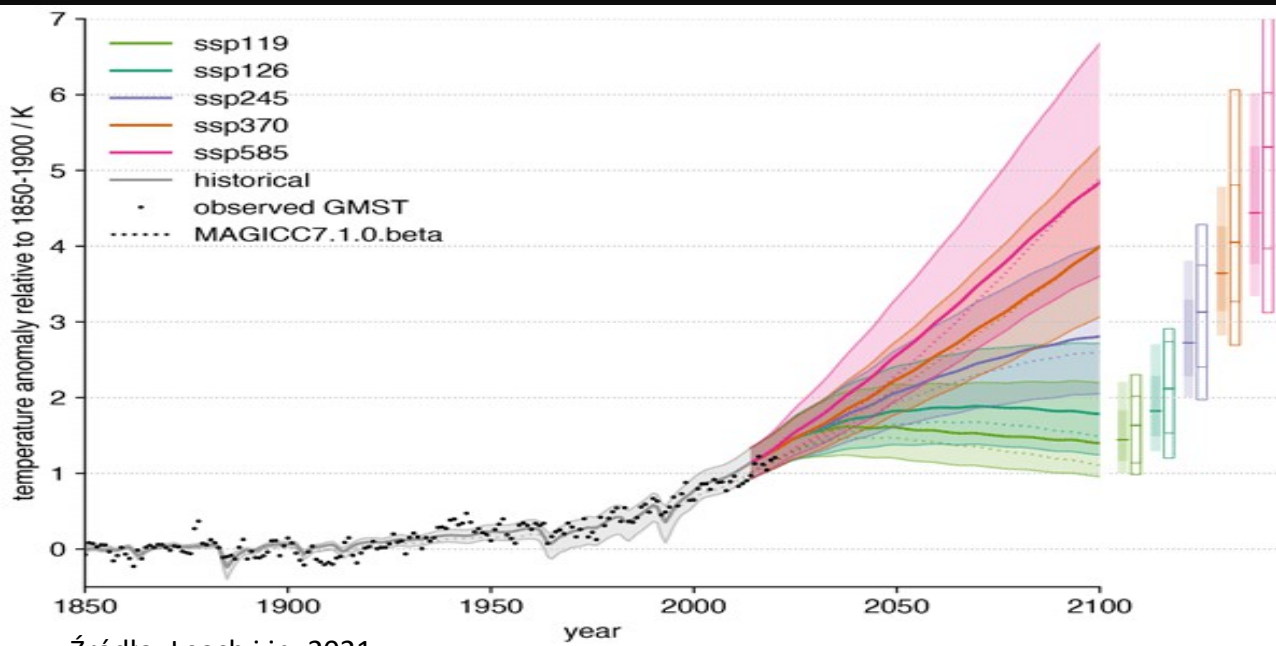
Temp. o ok. 4 stopnie Celsjusza niższa niż współcześnie

Zródło: planetaryvisions.com

Nasza planeta w 2100 roku?

Wzrost temperatury nawet o 7 stopni Celsjusza bez podjęcia działań na rzecz zredukowania emisji gazów cieplarnianych

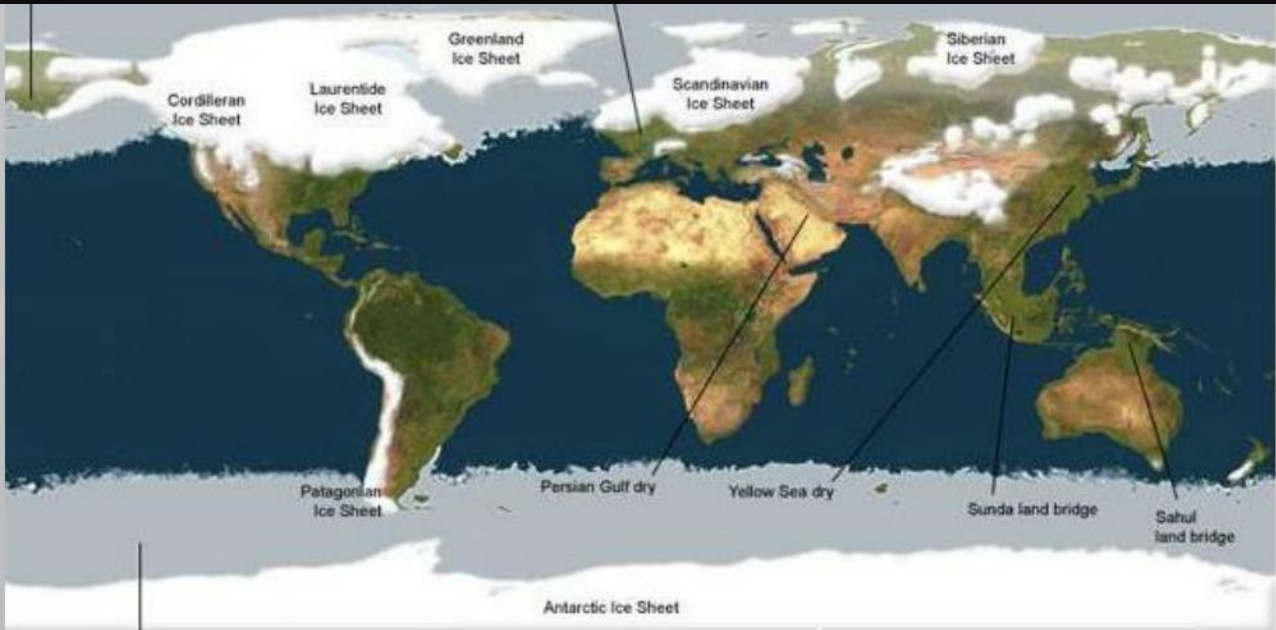

Źródło: Leach et al., 2021

Nasza planeta 20.000 lat temu – maksimum ostatniego zlodowacenia

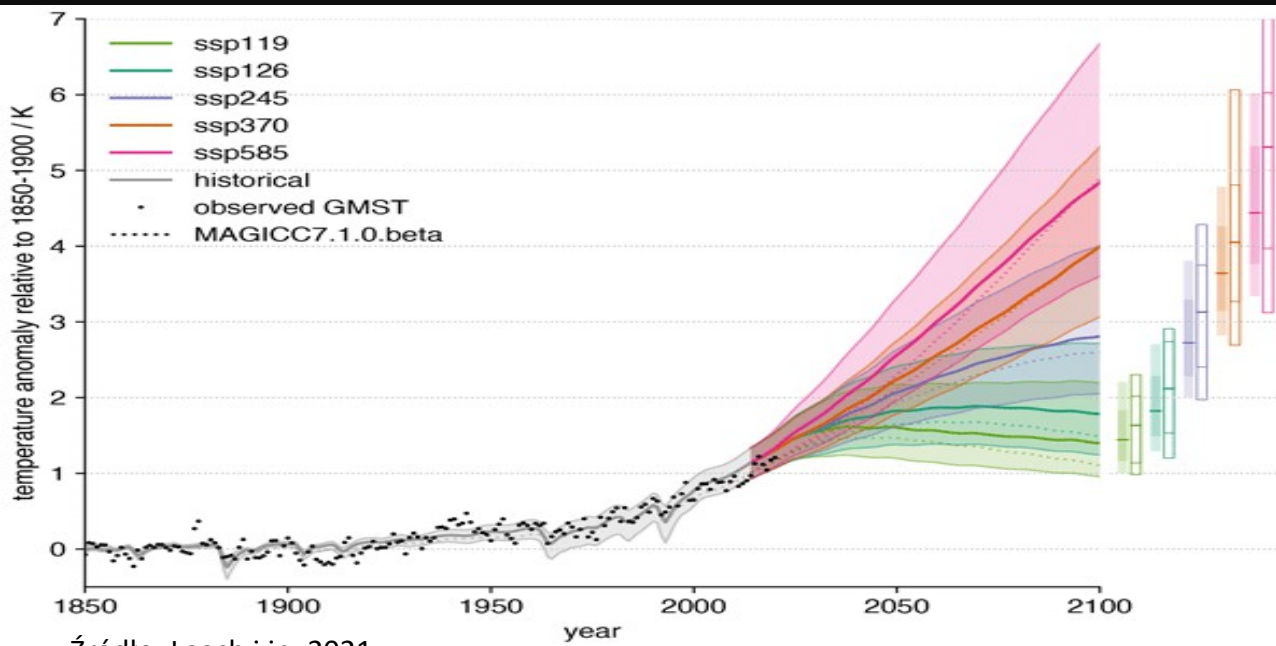
Temp. o ok. 4 stopnie Celsjusza niższa niż współcześnie

Zródło: planetaryvisions.com

Nasza planeta w 2100 roku?

Wzrost temperatury nawet o 7 stopni Celsjusza bez podjęcia działań na rzecz zredukowania emisji gazów cieplarnianych

Źródło: Leach et al., 2021

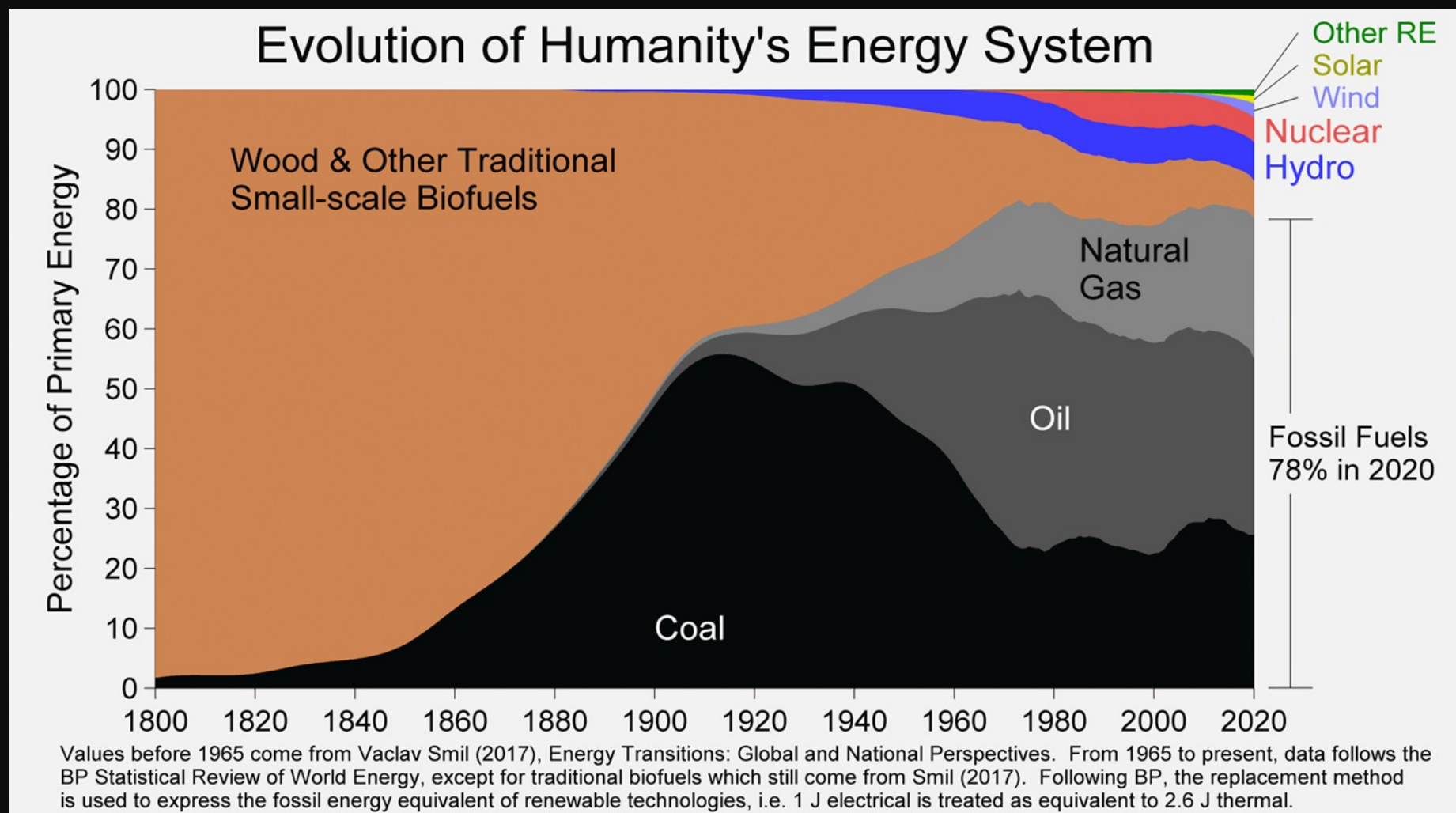
Głównymi "winowajcami" niekorzystnych zmian na naszej planecie są:

- archaiczny sposób pozyskiwania energii (spalanie paliw kopalnych)
- zmiany w użytkowaniu ziemi

Skąd ludzkość pozyskiwała energię od czasów rewolucji przemysłowej?

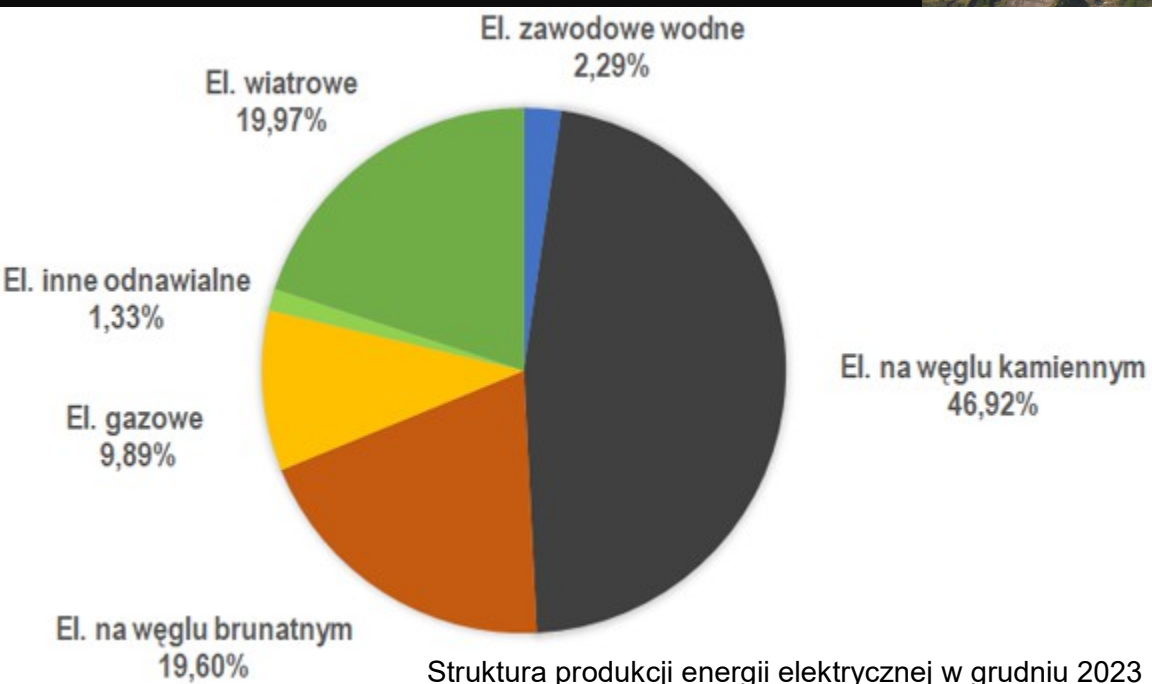
- Prezentowana rycina jednoznacznie wskazuje, że nasza cywilizacja w bardzo szybkim tempie zmieniała źródła energii.
- Dekarbonizacja gospodarki będzie możliwa pod warunkiem zaprzestania subsydiowania paliw kopalnych przy jednoczesnym wzroście nakładów na wprowadzenie nieskoemisyjnych źródeł energii.

Głównymi "winowajcami"

W Polsce prawie 80% energii elektrycznej produkujemy ze spalania paliw kopalnych

Pod tym względem znajdujemy się w ścisłej czołówce krajów europejskich

Struktura produkcji energii elektrycznej w grudniu 2023 r.

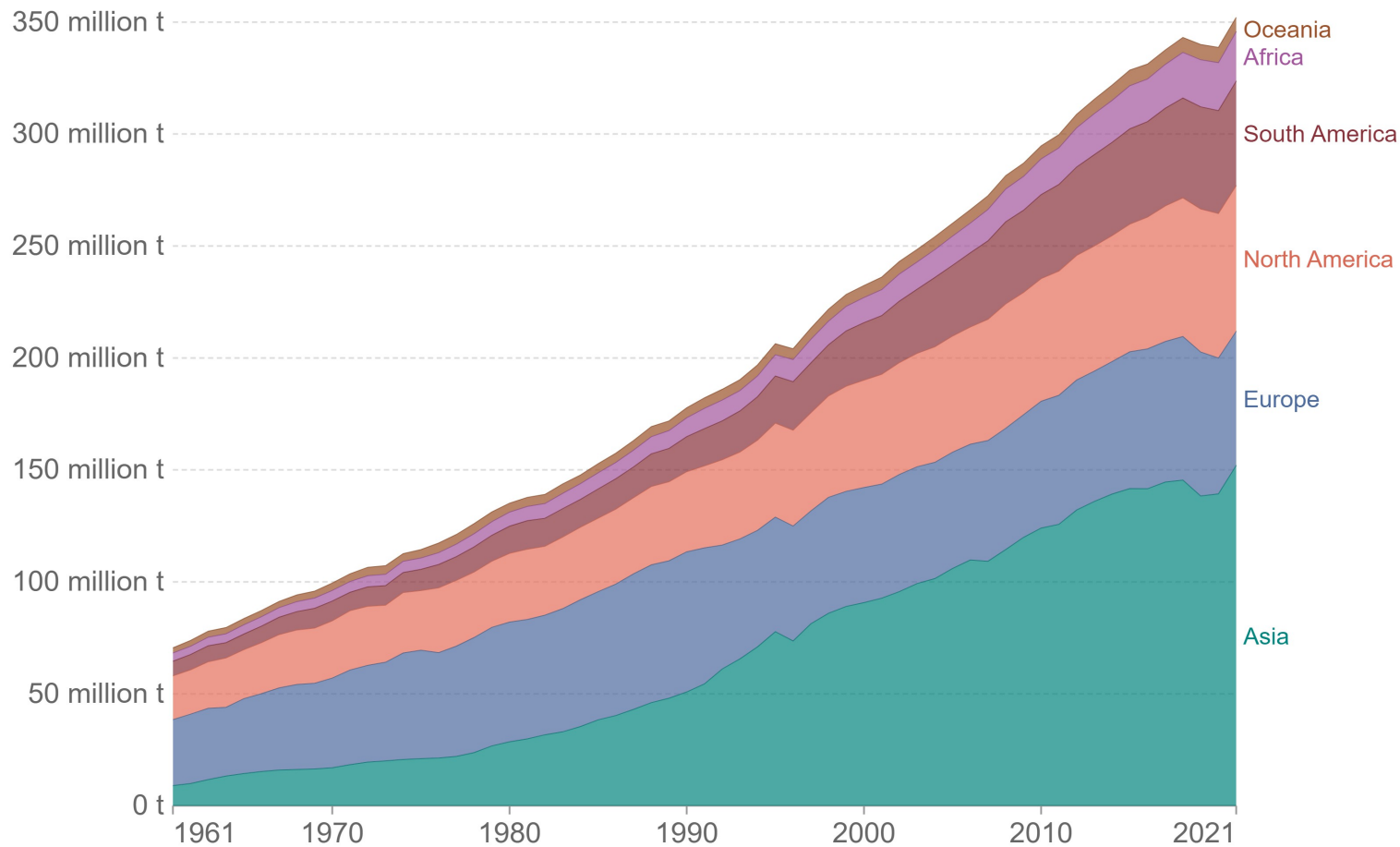
Elektrownia w Bełchatowie znajduje się pierwszym miejscu listy dziesięciu największych emitentów dwutlenku węgla w Unii Europejskiej.

Fot. Dawid Weisbrodt

Global meat production, 1961 to 2021

Our World
in Data

Source: UN Food and Agriculture Organization (FAO)

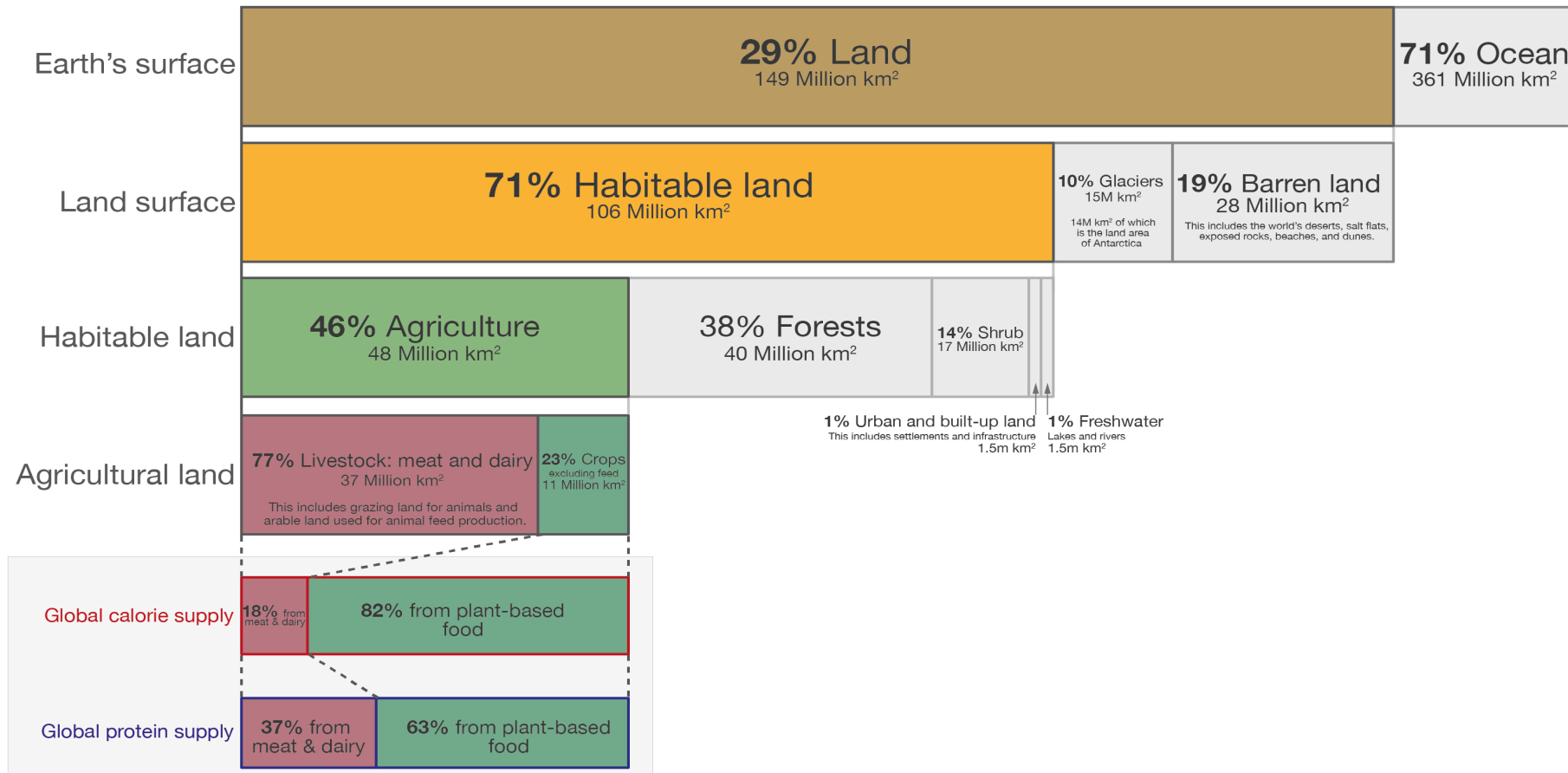
OurWorldInData.org/meat-production • CC BY

Oprócz spalania paliw kopalnych ogromny wpływ na klimat ma również nasza dieta.

14.5 proc. emisji gazów cieplarnianych to efekt produkcji mięsa na skalę przemysłową!

Global land use for food production

Our World
in Data

Warto wiedzieć, że większość terenów rolniczych (77%) związane jest z produkcją mięsa i nabiału.

'Year' is a disaggregation of total 'Forest Loss' to annual time scales.

Reference 2000 and 2021 imagery are median observations from a set of quality assessment-passed growing season observations.

To share location copy URL.

[Download the data.](#)

Data Products

Forest Loss Year (Transparent) ▾

Other Data Layers

Intact Forest Landscapes (Color) ▾

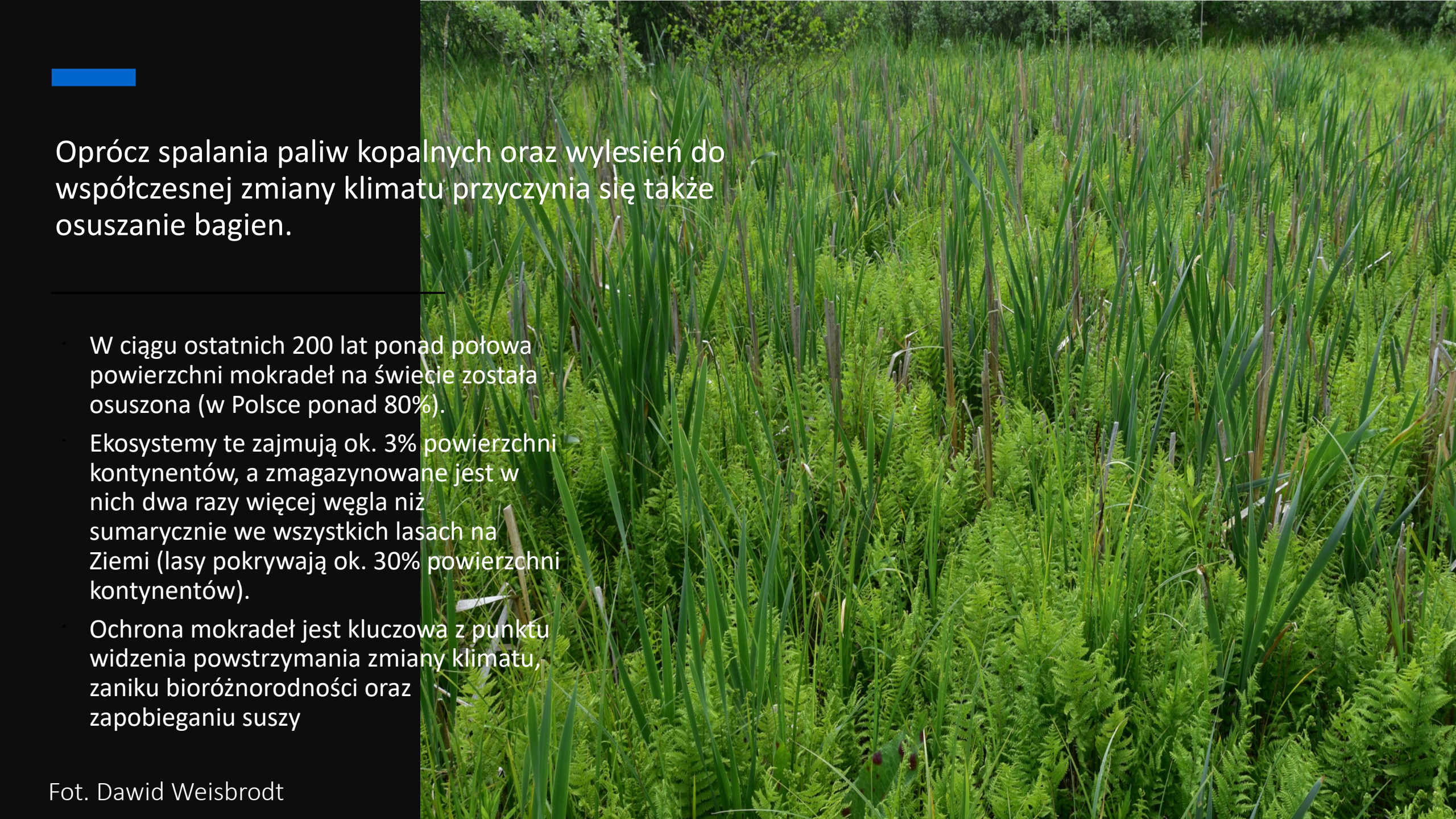
Background Imagery

Year 2000 Bands 5/3/4 ▾

Example Locations

Forestry and Tornado in Alabama ▾

Ogromne wylesienia na terenie Ameryki Południowej mają znaczny wpływ na warunki klimatyczne na świecie. Wylesiane tereny przeznaczane są na pastwiska oraz uprawy roślin takich jak soja, które w dużej mierze przeznaczone są na paszę dla zwierząt

A photograph of a lush green wetland area, likely a bog or marsh. The foreground and middle ground are filled with tall, slender reeds and dense ferns. The background shows a line of trees under a bright sky. The overall scene is vibrant and healthy, representing a natural wetland ecosystem.

Oprócz spalania paliw kopalnych oraz wylesień do współczesnej zmiany klimatu przyczynia się także osuszanie bagien.

W ciągu ostatnich 200 lat ponad połowa powierzchni mokradeł na świecie została osuszona (w Polsce ponad 80%).

Ekosystemy te zajmują ok. 3% powierzchni kontynentów, a zmagazynowane jest w nich dwa razy więcej węgla niż sumarycznie we wszystkich lasach na Ziemi (lasy pokrywają ok. 30% powierzchni kontynentów).

Ochrona mokradeł jest kluczowa z punktu widzenia powstrzymania zmiany klimatu, zaniku bioróżnorodności oraz zapobieganiu suszy

Ocieplenie o 1,5 stopnia - specjalny raport IPCC

Najważniejszy wniosek z raportu to ten, że do 2030 roku będziemy musieli zmniejszyć ilość emitowanego dwutlenku węgla o 45 proc. (względem wartości z 2010), a do 2050 do zera.

W przeciwnym razie temperatura wzrośnie powyżej 2 stopni Celsjusza, co uruchomi cały szereg sprzężeń zwrotnych, które doprowadzą do dalszego, niekontrolowanego wzrostu temperatury, destabilizacji ekosystemów oraz ogromnych strat gospodarczych i społecznych.

PROJEKT "ZERUJEMY EMISJE – TRANSFER WIEDZY (Z) UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO" DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W GDAŃSKU
W RAMACH PROGRAMU REGIONALNEGO WSPARCIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ – DZIAŁANIA I KAMPANIE EDUKACYJNE

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W GDAŃSKU

